

Luksemburgā, 2024. gada 25. jūnijā
(OR. en)

11508/24

AELE 70
EEE 36
N 65
ISL 44
FL 47
AND 12
MC 6
SM 12
FEROE 1
MI 638

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepriekš. dok. Nr.:	ST 11133/24 INIT
Temats:	padomes secinājumi par viendabīgu plašāku iekšējo tirgu un ES attiecībām ar ārpus ES esošām Rietumeiropas valstīm un Fēru Salām

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par viendabīgu plašāku iekšējo tirgu un ES attiecībām ar ārpus ES esošām Rietumeiropas valstīm un Fēru Salām, kurus Vispārējo lietu padome pieņēma 2024. gada 25. jūnijā.

PADOMES SECINĀJUMI PAR VIENDABĪGU PLAŠĀKU IEKŠĒJO TIRGU UN ES ATTIECĪBĀM AR ĀRPUS ES ESOŠĀM RIETUMEIROPAS VALSTĪM UN FĒRU SALĀM

1. Saskaņā ar 2022. gada 21. jūnija secinājumiem Padome ir izvērtējusi ES attiecību vispārējo stāvokli ar šādām Rietumeiropas valstīm, kas nav ES dalībvalstis: Islande, Lihtenšteinas Firstiste, Norvēģijas Karaliste, Andoras Firstiste, Sanmarīno Republika un Monako Firstiste. Padome ir arī izvērtējusi stāvokli ES attiecībās ar Fēru Salām kā Dānijas Karalistes sastāvā esošu pašpārvaldes valsti, uz kuru neattiecas ES līgumi.
2. Padome attiecīgā gadījumā pēc diviem gadiem atkārtoti izvērtēs minēto attiecību stāvokli saistībā ar iekšējā tirgus paplašināšanu. Šajā sakarā Padome ņem vērā notiekošo darbu pie Eiropas Savienības turpmākas paplašināšanās. Tā arī ņem vērā attiecības ar Šveices Konfederāciju, attiecībā uz kurām Padome 2024. gada 12. martā pieņēma lēmumu, ar ko pilnvaro risināt sarunas par plašu paketi.

EIROPAS SAVIENĪBAS RIETUMEIROPAS KAIMIŅVALSTIS

3. Ārpus ES esošās Rietumeiropas valstis ir tuvākie ES partneri spēcīgākas, drošākas, zaļākas, konkurētspējīgākas un pārtikušākas Eiropas veidošanā, pamatojoties uz miermīlīgu sadarbību, demokrātiju, tiesiskumu un cilvēktiesībām. Padome atgādina, cik lielu svaru un nozīmi ES piešķir attiecībām ar visiem šiem tuvajiem, līdzīgi domājošajiem partneriem, kas ir cieši integrēti ar ES. Mūsu ilgstošās sadarbības pamatā ir kopīgas pamatvērtības un intereses, ko pastiprina mūsu kopējais kultūras mantojums un vēsture, kā arī spēcīgās kultūras un ģeogrāfiskās saites.
4. Padome uzsver, cik svarīga ir vienotība attiecībā uz Krievijas agresijas karu pret Ukrainu. Tā uzteic Islandes, Lihtenšteinas un Norvēģijas augsto pievienošanās līmeni ES paziņojumiem un ierobežojošiem pasākumiem. Padome atzinīgi vērtē Andoras, Sanmarīno un Monako, kā arī Fēru Salu pieņemtos lēmumus īstenot līdzvērtīgus ierobežojošus pasākumus. Tā arī pauž atzinību par citām darbībām, kas atbilst ES un tās dalībvalstu darbībām, lai vērstos pret Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, tostarp daudzpusējos forumos, arī šajā jomā apliecinot izcilo un ciešo partnerību starp ES un tās Rietumeiropas kaimiņvalstīm.
5. Ekonomiskā integrācija paplašinātā ES iekšējā tirgus satvarā Eiropas Savienību un tās Rietumeiropas kaimiņvalstis satuvina vēl vairāk un uzsver mūsu nākotnes labklājības un ekonomiskās drošības savstarpējo atkarību. Pēdējos divos gados ciešās attiecības ir vēl vairāk paplašinājušās ar vairākām iniciatīvām plašā stratēģisko jomu lokā.
6. Padome atkārtoti uzsver, ka mūsu ekonomiskās integrācijas stiprums ir atkarīgs no iekšējā tirgus četru brīvību pilnīgas ievērošanas attiecībās, kuru pamatā vajadzētu būt tiesību un pienākumu līdzsvaram, nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus. Tāpēc tas ir visu to valstu atbildībā, kuras jau piedalās paplašinātā iekšējā tirgū vai kuras vēlas palielināt savas dalības līmeni tajā, – nodrošināt tā integritāti un viendabīgumu, kā arī pilnīgu līdztiesību un pienākumu ievērošanu gan pilsoņiem, gan uzņēmumiem. Valstīm, kas nav Savienības dalībvalstis un kas nepilda tādus pašus pienākumus kā dalībvalstis, nevar būt tādas pašas tiesības un ieguvumi kā dalībvalstīm.

7. Padome ir apņēmusi pilna pastiprināt kolektīvos globālos centienus, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām, panāktu ilgtspējīgu enerģētikas pārkārtošanu, energoefektivitāti un ilgtspējīgu mobilitāti, paātrinātu digitālo pārkārtošanos un aizsargātu un atjaunotu biodaudzveidību un vidi kopumā. Šajos jautājumos ir ļoti svarīgi turpināt ciešu sadarbību starp ES un mūsu tuvākajiem ārpus ES esošajiem Rietumeiropas partneriem.
8. Padome atzīmē lielisko sadarbību tādās ES ārējās darbības jomās kā kopējā ārpolitika un drošības politika (KĀDP) un kopējā drošības un aizsardzības politika (KDAP), attīstība un humānā palīdzība, demokrātija, cilvēktiesības un tiesiskums, un uzsver, cik svarīgs ir ciešs un sistemātisks politiskais dialogs par ārpolitikas jautājumiem savstarpējo interešu jomās. Padome pauž stingru atzinību par tās tuvāko ārpus ES esošo Rietumeiropas partneru augsto pieskaņošanās līmeni ES kopējās ārpolitikas un drošības politikas instrumentiem un nostājām, par stingro atbalstu ES nostājām daudzpusējā līmenī un ierobežojošajiem pasākumiem, kas tika noteikti pēc tam, kad sākās Krievijas agresijas karš pret Ukrainu. Padome cer, ka šāda stingra pievienošanās KĀDP deklarācijām un ierobežojošiem pasākumiem, kas ir būtiska Eiropas vienotībai un globālai drošībai, turpināsies. Padome uzsver, cik svarīga ir cieša sadarbība, lai izvairītos no sankciju apiešanas.
9. Padome uzsver, ka ir jāturpina un jāuzlabo sadarbība starptautiskos forumos starp ES un tās ārpus ES esošajiem Rietumeiropas partneriem, lai vēl vairāk stiprinātu daudzpusēju, noteikumos balstītu pasaules kārtību un kopīgi strādātu pie kopējiem prioritāriem jautājumiem, tostarp cilvēktiesībām, miera un drošības un cīņas pret klimata pārmaiņām.
10. Ģeogrāfiskais un politiskais tuvums nosaka to, ka Eiropas Savienībai un ārpus ES esošajām Rietumeiropas kaimiņvalstīm ir kopēji drošības izaicinājumi un nacionālās un reģionālās stabilitātes nodrošināšanā tie ir savstarpēji atkarīgi. Šajā sakarā mēs uzsveram, cik svarīga ir sadarbība un savstarpējs atbalsts energoapgādes un infrastruktūras drošības jomā, tostarp jautājumi par pieņemamu enerģijas cenu nodrošināšanu enerģētikas pārkārtošanas laikā.

11. Padome ļoti atzinīgi vērtē ES sadarbību ar Islandi, Lihtenšteinu un Norvēģiju tieslietu un iekšlietu jomā un šajā sakarā cer veidot ciešākas saites ar Andoru un Sanmarīno.
12. Padome ņem vērā dažu pušu veiktās vienaspusējās darbības un izrietošos izaicinājumus attiecībā uz kopējo zivju krājumu pārvaldību Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļā. Lai saglabātu šo zivju krājumu sniegtās būtiskās ekonomiskās priekšrocības un izvairītos no to pārmērīgas izmantošanas, kuras rezultātā krājumi samazinātos, ir steidzami jāvienojas par visaptverošiem atbildīgiem un ilgtspējīgiem pārvaldības režīmiem, kuros iesaistītas visas puses, kam ir šo krājumu pārvaldības pienākumi, tostarp Norvēģija, Islande un Fēru Salas.

ISLANDE

13. Islande ir svarīgs un uzticams partneris. Padome atzinīgi vērtē ciešo sadarbību ar Islandi tādās jomās kā pētniecība, inovācija, izglītība, enerģētika, tirdzniecība, vide un klimata pārmaiņas, ārpolitika un drošības politika, cilvēktiesības un dzimumu līdztiesība, tostarp starptautiskos forumos, un tieslietas un iekšlietas. ES atzinīgi vērtē Islandes pastāvīgi augsto pieskaņošanās līmeni Eiropas Savienībai KĀDP jomā.
14. EEZ nolīgums joprojām ir mūsu attiecību stūrakmens. Šajā ziņā Padome vēlas Islandei paust atzinību par tās centieniem pievērst vēl lielāku uzmanību EEZ līguma pienācīgai darbībai, kā arī par tās pēdējo gadu centieniem, kas vērsti uz to, lai samazinātu EEZ transponēšanas deficītu.
15. Padome atzinīgi vērtē labo sadarbību ar Islandi Šengenas zonas pārvaldības jomā un atzinīgi vērtē Islandes stingro apņemšanos efektīvi piemērot Šengenas *acquis* un īstenot gaidāmo ieceļošanas/izceļošanas sistēmu (IIS) un Eiropas ceļošanas informācijas un atļauju sistēmu (*ETIAS*).
16. Padome uzteic Islandi par tās sekmīgo prezidentūru Eiropas Padomes Ministru komitejā no 2022. gada novembra līdz 2023. gada maijam un par tās lomu Krievijas agresijas kara pret Ukrainu rezultātā radīto zaudējumu reģistra izveidē, izmantojot paplašinātu daļējo nolīgumu. Padome uzteic Islandes un ES ciešo sadarbību Eiropas Padomē un to, cik lielu nozīmi gan Islande, gan ES piešķir tiesiskuma stiprināšanai un cilvēktiesību aizsardzībai.

17. ES Arktikas politika, kas vērsta uz klimata pārmaiņām, vides jautājumiem, ilgtspējīgu attīstību un starptautisko sadarbību, apliecina Savienības spēcīgo interesi veidot un turpmāk attīstīt savu pašreizējo starpnozaru iesaisti Arktikā. Islande ir ciešs un uzticams partneris Arktikas jautājumos, un Padome cer pastiprināt šo īpašo partnerību, jo īpaši tādās jomās kā pētniecība un zinātne, drošība, rīcība noturības pret klimata pārmaiņām uzlabošanai un piesārņojuma novēršana. Tā atzinīgi vērtē Islandes nepārtraukto stingro atbalstu tam, lai ES Arktikas Padomē tiktu piešķirts novērotāja statuss, kā arī ES dalībai attiecīgos forumos.
18. Padome atzinīgi vērtē labo sadarbību ar Islandi zivsaimniecības un jūrlietu jomā, tostarp saistībā ar Ziemeļaustrumu Atlantijas zvejniecības komisiju (*NEAFC*), un cer, ka šī pozitīvā iesaiste turpināsies. Padome atzīst, ka mūsu savstarpējās interesēs ir stiprināt mūsu divpusējās attiecības zivsaimniecības nozarē un izveidot sadarbības satvaru nolūkā veicināt koordinētu pieeju un sekmēt vienlīdzīgus konkurences apstākļus, ar ko tiks atbalstīta kopīgo krājumu ilgtspējīga pārvaldība.
19. Padome atkārtoti apstiprina savu stingro atbalstu tam, lai tiktu saglabāts Starptautiskajā Vaļu medību komisijā (*IWC*) noteiktais vaļu komerciālo medību moratorijs, par ko panākta starptautiska vienošanās, un lai saskaņā ar Konvenciju par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (*CITES*) vaļveidīgie un citas jūras sugas tiktu iekļauti aizsargāto sugu sarakstos. Padome atkārtoti aicina Islandi atsaukt atrunu par *IWC* noteikto vaļu komerciālo medību moratoriju, par ko panākta starptautiska vienošanās, un atsaukt savas atrunas *CITES* ietvaros attiecībā uz šīm un citām jūras sugām.
20. Padome atzinīgi vērtē Islandes apņemšanos līdz 2040. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas un panākt oglekļneitralitāti un mudina virzīties uz Parīzes nolīguma saistību izpildi. Ņemot vērā zaļo pārkārtošanos, ES cer stiprināt sadarbību ar Islandi un apmainīties ar zinātību par atjaunīgo enerģiju un drošām un ilgtspējīgām mazoglekļa tehnoloģijām, tostarp ūdeņradi un oglekļa dioksīda uztveršanu un uzglabāšanu. Padome atzinīgi vērtē to, ka Islande *COP 28* ir pievienojusies ES vadītajam globālajam solījumam līdz 2030. gadam divkārtot ikgadējos energoefektivitātes uzlabojumus un trīskārtot atjaunīgo energoresursu izmantošanu.

LIHTENŠTEINAS FIRSTISTE

21. Attiecības starp ES un Lihtenšteinu kā svarīgu un uzticamu partneri joprojām ir ļoti labas, dinamiskas, un kopš 2022. gada tās ir vēl vairāk padziļinājušās un kļuvušas daudzveidīgākas. Padome atzinīgi vērtē pastāvīgi izcilo sadarbību ar Lihtenšteinu jomās, uz kurām attiecas EEZ līgums un Šengenas un Dublinas sistēmas, kā arī citās jomās. Padome atzinīgi vērtē Lihtenšteinas augstos un uzticamos transponēšanas rādītājus EEZ un jo īpaši atzinīgi vērtē centienus, kuru mērķis ir kopīgi risināt kopējus izaicinājumus, tostarp digitālo pārkārtošanos un klimata pārmaiņas. Tā uzskata, ka ir lietderīgi ar Lihtenšteinu turpināt apspriest paraugpraksi savstarpēju interešu jomās, piemēram, attiecībā uz blokķēdes regulatīvajiem režīmiem.
22. Padome atzinīgi vērtē Lihtenšteinas pastāvīgi augsto pieskaņošanās līmeni Eiropas Savienībai KĀDP jomā.
23. Lihtenšteinas pastāvīgā iesaiste starptautiskos forumos, jo īpaši Apvienoto Nāciju Organizācijas, Eiropas Padomes un EDSO ietvaros, tādās jomās kā tiesiskums, cilvēktiesības un starptautiskā krimināljustīcija, padara Lihtenšteinu par uzticamu un apņēmīgu ES partneri. Padome arī uzteic Lihtenšteinas sekmīgo prezidentūru Eiropas Padomes Ministru komitejā no 2023. gada novembra līdz 2024. gada maijam.
24. Padome atzinīgi vērtē pieaugošo sadarbību starp ES un Lihtenšteinu tieslietu un iekšlietu jomā kopš 2011. gada, kad Lihtenšteina pievienojās Šengenas zonai un sāka piedalīties Dublinas sistēmā. Padome atzinīgi vērtē labo sadarbību ar Lihtenšteinu Šengenas zonas pārvaldības jomā un atzinīgi vērtē Lihtenšteinas stingro apņemšanos efektīvi piemērot Šengenas *acquis*. Padome arī cer uz Lihtenšteinas ciešu sadarbību IIS un *ETIAS* īstenošanā. Padome arī mudina Lihtenšteinu turpināt dalību patvēruma meklētāju pārcelšanas procesā.

25. Padome atgādina apņemšanos attiecībā uz Parīzes nolīgumu un apņemšanos, vēlākais, līdz 2050. gadam īstenot mērķus attiecībā uz klimatneitralitāti. Padome atzinīgi vērtē to, ka Lihtenšteina *COP 28* ir pievienojusies ES vadītajam globālajam solījumam līdz 2030. gadam divkārtot ikgadējos energoefektivitātes uzlabojumus un trīskārtot atjaunīgo energoresursu izmantošanu. Lihtenšteinas visaptverošā pieeja ilgtspējai labi atbilst ES zaļajam kursam.
26. Padome atzinīgi vērtē Lihtenšteinas konstruktīvo, pārredzamo un atklāto sadarbību ar Eiropas Savienību, kura vērsta uz to, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti visi ES Rīcības kodeksa attiecībā uz uzņēmējdarbības nodokļiem principi un kritēriji. Šajā sakarā Padome atzinīgi vērtē tiesisko regulējumu, kas ieviests attiecībā uz pārredzamību un informācijas apmaiņu nodokļu jomā. Pavisam nesen atzinīgi vērtējamās norises ir Lihtenšteinas pieteikums dalībai Starptautiskajā Valūtas fondā (SVF) un dalība globālajos vienlīdzīgos konkurences apstākļos uzņēmumu ienākuma nodokļu jomā (*GloBE* noteikumi).

NORVĒGIJAS KARALISTE

27. Norvēģija ir ciešs, uzticams un ilggadējs ES partneris. Padome atzinīgi vērtē ciešo sadarbību ar Norvēģiju tādās jomās kā pētniecība, inovācija un izglītība. ES un Norvēģija sadarbojas, risinot daudzus tādus kopējus izaicinājumus kā klimata pārmaiņas, zaļā pārkārtošanās, migrācija un mūsu pilsoņu aizsardzība. Pēdējo divu gadu laikā attiecības kopumā joprojām ir bijušas lieliskas.
28. Padome atzinīgi vērtē pastāvīgo spēcīgo sadarbību ar Norvēģiju KĀDP un KDAP jomā un atzinīgi vērtē Norvēģijas pastāvīgi augsto pieskaņošanās līmeni Eiropas Savienībai KĀDP jomā. Nesen noslēgtā drošības un aizsardzības partnerība ar Norvēģiju ļaus sadarboties vēl ciešāk.
29. Norvēģija īsteno ciešu un ļoti aktīvu sadarbību ar ES daudzos kopīgos darba virzienos un iniciatīvās, kā arī regulāru dialogu dažādos līmeņos par svarīgākajiem ārpolitikas jautājumiem, tostarp ar ilgstošu atbalstu KDAP misijām un operācijām, dalību *PESCO* projektos un Eiropas Aizsardzības fondā (EAF). ES un Norvēģijas sadarbība drošības un aizsardzības jomā ir vēl vairāk pastiprinājusies, kopš sācies Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, un Norvēģija jo īpaši piedalās Aktā par Eiropas aizsardzības industrijas pastiprināšanu, izmantojot kopīgu iepirkumu (*EDIRPA*), un Munīcijas ražošanas atbalsta aktā (*ASAP*). Padome atzinīgi vērtē ciešo koordināciju starp ES un Norvēģiju attiecībā uz Ukrainu un atzīst ievērojamo finansiālo atbalstu, ko Norvēģija sniedz, izmantojot šim nolūkam paredzēto Nansena programmu Ukrainai. ES un Norvēģijas sadarbības pamatā ir kopīgas vērtības, jo īpaši cilvēktiesību un demokrātijas principu ievērošana, un tā attiecas arī uz mediāciju, miera veidošanu un attīstības politikas starptautisko darba kārtību.

30. ES un Norvēģijai kopēja ir spēcīga atbildības sajūta pret mūsu pilsoņiem, mūsu vidi un mūsu nākamajām paaudzēm. Padome atzinīgi vērtē Norvēģijas skaidri pausto vēlēšanos dot ieguldījumu Eiropas zaļā kursa īstenošanā, arī turpmāk būt starptautiskās klimata sadarbības politikas virzītājam un kopā ar ES rīkoties, lai izpildītu Parīzes nolīguma apņemšanās. Padome atzinīgi vērtē to, ka Norvēģija *COP 28* ir pievienojusies ES vadītajam globālajam solījumam līdz 2030. gadam divkārtot ikgadējos energoefektivitātes uzlabojumus un trīskārtot atjaunīgo energoresursu izmantošanu. Padome cer, izmantojot 2023. gada aprīlī parakstīto ES un Norvēģijas Zaļo aliansi, stiprināt kopīgos centienus ar Norvēģiju apkarot klimata pārmaiņas un paātrināt pārkārtošanos uz klimatneitralitāti, kā arī zaļo industriālo pārkārtošanos, proti, attiecībā uz oglekļa uztveršanu un uzglabāšanu, un arī izmantojot stratēģiskās partnerības, piemēram, partnerību ilgtspējīgu izejvielu un akumulatoru vērtības ķēžu jomā. Tomēr Padome ar bažām atzīmē Norvēģijas parlamenta 2024. gada 9. janvāra lēmumu par dziļjūras izrakteņu ieguvī Arktikā un atgādina par starptautiskajām saistībām, kurās uzsvērts rūpīgs potenciālo izrakteņu ieguves darbību ietekmes uz vidi novērtēšanas process.
31. Norvēģija joprojām ir uzticams un viens no galvenajiem naftas un gāzes piegādātājiem Eiropas Savienībai, kā arī ciešs partneris citu enerģijas avotu apgūvē. Šajā sakarā Padome mudina Norvēģiju turpināt attīstīt savu potenciālu atkrastes vēja enerģijas jomā un pilnībā piedalīties atjaunīgās enerģijas projektos Ziemeļjūrā. Mūsu ciešā sadarbība joprojām ir būtiska ES enerģētiskajai drošībai un enerģētikas savienības mērķu sasniegšanai, un tā ir stūrakmens savstarpēji izdevīgajām attiecībām starp ES un Norvēģiju.
32. ES Arktikas politika, kas vērsta uz klimata pārmaiņām, vides jautājumiem, ilgtspējīgu attīstību un starptautisko sadarbību, apliecina Savienības spēcīgo interesi veidot un turpmāk attīstīt savu pašreizējo starpnozaru iesaisti Arktikā. Tā atzinīgi vērtē Norvēģijas nepārtraukto stingro atbalstu ES iesaistei Arktikā. Norvēģija ir ciešs un uzticams partneris Arktikas jautājumos, un Padome cer turpināt pastiprināt šo īpašo partnerību, jo īpaši tādās jomās kā pētniecība un zinātne, drošība, rīcība noturības pret klimata pārmaiņām uzlabošanai un piesārņojuma novēršana.

33. Padome uzteic Norvēģiju par tās prezidentūru Arktikas Padomē (2023. gada maijs – 2025. gada maijs) un pilnībā atbalsta tās mērķus saglabāt Arktikas Padomes nozīmi pašreizējā ģeopolitiskās spriedzes kontekstā. Tā atzinīgi vērtē Norvēģijas nepārtraukto stingro atbalstu tam, lai ES Arktikas Padomē tiktu piešķirts novērotāja statuss, kā arī ES dalībai attiecīgos forumos. ES un Norvēģija ir arī svarīgi partneri ar okeāniem saistītu jautājumu risināšanā gan globālā, gan reģionālā līmenī.
34. Padome atzīst Norvēģijas nozīmīgumu – tā ir viens no galvenajiem ES tirdzniecības partneriem, un atgādina par gaidāmo Norvēģijas un ES nolīguma regulāro pārskatīšanu ar mērķi apmainīties ar lauksaimniecības produktu tirdzniecības papildu preferencēm. Padome pauž nožēlu par progresu trūkumu un stingri atkārto savu Norvēģijai pausto aicinājumu aktīvi prioritārā kārtā un bez kavēšanās iesaistīties konstruktīvā sarunu procesā par pārstrādātu lauksaimniecības produktu tirdzniecības liberalizāciju EEZ līguma 3. protokola 2. panta 2. punkta un 6. panta ietvaros. Padome arī atkārto savu aicinājumu atsākt sarunas par ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzību, kas ir nozīmīgs starptautiskās lauksaimniecības produktu un pārtikas tirdzniecības elements.
35. Padome atzinīgi vērtē sadarbību ar Norvēģiju Šengenas zonas pārvaldības jomā un atzinīgi vērtē tās stingro apņemšanos efektīvi piemērot Šengenas *acquis* un īstenot gaidāmo IIS un *ETIAS*. Tomēr Padome pauž nožēlu par to, ka Norvēģijas iestādes dažu ES lidsabiedrību pasažieriem, kuri ierodas no dalībvalstu robežšķērsošanas vietām, veic patvaļīgas identitātes pārbaudes bez īpašas riska analīzes vai iepriekšējas paziņošanas Komisijai, Eiropas Parlamentam un pārējām dalībvalstīm saskaņā ar Šengenas Robežu kodeksa (Regula (ES) 2016/399) 25. pantu, un tas neatbilst 1985. gada Šengenas protokola 2. pantam. Padome joprojām atzinīgi vērtē Norvēģijas spēcīgo integrāciju Šengenas un Dublinas sistēmās, kā pamatā ir sadarbība, solidaritāte un efektīva ārējo robežu kontrole.

36. Padome atzinīgi vērtē pozitīvos rezultātus un labo sadarbību saskaņā ar Nolīgumu starp Eiropas Savienību un Norvēģijas Karalisti par administratīvo sadarbību, krāpšanas apkarošanu un prasījumu piedziņu pievienotās vērtības nodokļa jomā, kā arī saskaņā ar EEZ 10. protokola par muitas drošības pasākumiem IIa nodaļu.
37. Padome pauž nožēlu par progresu trūkumu pēdējos gados attiecībā uz zivju krājumu kopīgu pārvaldību Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļā un Norvēģijas sadarbības trūkumu Ziemeļaustrumu Atlantijas zvejniecības komisijā, jo īpaši attiecībā uz ilgstošiem jautājumiem, kas saistīti ar Špicbergenu (tostarp Arktikas krājuma mencas ES vēsturiskās daļas ievērošanu). Padome pauž nožēlu arī par to, ka Norvēģija ir noteikusi vienpusējas un pārmērīgas kvotas makrelei, kā arī par konstruktīvas sadarbības trūkumu ar ES saistībā ar notiekošajām sarunām par jauniem piekrastes valstu krājumu sadales pasākumiem, piemēram, iesniedzot priekšlikumus apzināti atstāt ES ārpus sadales kārtības. Padome arī pauž nožēlu par noteiktajiem samazinājumiem ES flotei piekļūt Norvēģijas ūdeņiem attiecībā uz Ziemeļjūras krājumiem, tostarp Ziemeļatlantijas siļķes krājumiem, un par to, ka vispārējam aizliegumam zvejai ar grunts traļiem nav zinātniska pamatojuma, kā arī par pārrobežu zvejas pārtraukšanu Skagerakā. Padome atkārtoti apstiprina vēlmi panākt divpusējus un daudzpusējus nolīgumus, kas nodrošinātu atbildīgu, stabilu un ilgtspējīgu zivsaimniecības pārvaldību attiecībā uz svarīgākajiem resursiem, un aicina Norvēģiju šajā sakarā sadarboties un to atbalstīt.
38. Padome atkārtoti apstiprina savu stingro atbalstu tam, lai tiktu saglabāts Starptautiskajā Vaļu medību komisijā (*IWC*) noteiktais vaļu komerciālo medību moratorijs, par ko panākta starptautiska vienošanās, un lai saskaņā ar Konvenciju par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām (*CITES*) vaļveidīgie un citas jūras sugas tiktu iekļauti aizsargāto sugu sarakstos. Padome mudina Norvēģiju atcelt savu iebildumu pret *IWC* noteikto vaļu komerciālo medību moratoriju, par ko panākta starptautiska vienošanās, un atcelt savas atrunas *CITES* ietvaros attiecībā uz šīm un citām jūras sugām.
39. Padome cer vēl vairāk stiprināt saites starp ES un Norvēģiju, arī ārpus EEZ sadarbības. Padome turpinās lielu uzmanību pievērst nepieciešamajam vispārējam līdzsvaram mūsu divpusējās attiecībās.

EIROPAS EKONOMIKAS ZONA

40. 2024. gadā aprit 30. gadskārta, kopš stājās spēkā EEZ līgums, un tas ir unikāls brīdis, lai apsvērtu EEZ sadarbības ieguldījumu pastāvīgā attīstībā, labklājībā, stabilitātē un mierā. EEZ ir modelis sadarbībai starp tuviem partneriem un mantojums nākamajām paaudzēm. Padome ar gandarījumu atzīmē centienus palielināt informētību par EEZ līguma nozīmi un atbalstu tam, lai veicinātu ekonomisko integrāciju starp EEZ valstīm, veidotu noturīgāku un dinamiskāku iekšējo tirgu un aizsargātu mūsu kopīgās vērtības arvien sarežģītākā globālajā vidē.
41. Padome atzinīgi vērtē dažu ļoti svarīgu tiesību aktu iekļaušanu EEZ līgumā pēdējo divu gadu laikā, piemēram, Kuģu inspekcijas tiesību aktus, Eiropas Jūras drošības aģentūras (*EMSA*) regulu, Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūras (*EASA*) regulu un saistītos tiesību aktus, kiberdrošības paketi, Tirgus uzraudzības un produktu atbilstības regulu, Eiropas Darba iestādes (*ELA*) regulu un pārskatītās ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (ES ETS) attiecināšanu uz visu EEZ. Padome aicina pielikt lielākas pūles, lai ātri īstenotu vēl neiekļautos tiesību aktus, piemēram, ĢM pārtikas un barības paketi, Helikopteru lidojumu atklātā jūrā(*HOFO*) regulu un ar EEZ saistītu ES *acquis* enerģētikas, finanšu pakalpojumu un statistikas jomā.

42. Neraugoties uz visiem centieniem, to ES tiesību aktu skaits, kuri vēl nav iekļauti EEZ līgumā un pēc tam transponēti EEZ EBTA valstīs, joprojām ir liels, jo īpaši attiecībā uz enerģētikas *acquis* un finanšu pakalpojumu un statistikas jomā. Šajā sakarībā Padome atkārtoti uzsver, ka viendabīguma principi un tiesiskā noteiktība garantē iekšējā tirgus efektivitāti, ilgtspējību un, visbeidzot, uzticību tam, un tādēļ tiem joprojām jābūt visu iesaistīto pušu vadmotīvam saistībā ar EEZ līguma darbību. Padome aicina EEZ EBTA valstis turpināt centienus samazināt vēl neiekļauto tiesību aktu skaitu, tostarp tos tiesību aktu skaitu, kas jau vairākus gadus gaida iekļaušanu EEZ līgumā, un izvairīties no tā, ka tuvākajā nākotnē tas atkārtojas. Šajā sakarā Padome arī uzsver, ka sociālās dimensijas attīstība un darba apstākļu uzlabošana ir svarīgākie EEZ līguma principi.
43. Padome pauž gandarījumu par EEZ EBTA valstu vēlmi veicināt ciešāku sadarbību ar ES attiecībā uz gatavību ārkārtas situācijām veselības jomā un reaģēšanu uz tām un cer turpināt apspriest to dalību kopīgā rīcībā, lai aizsargātu iedzīvotāju veselību, pamatojoties uz mūsu esošajām ciešajām attiecībām gan EEZ līguma ietvaros, gan ārpus tā.
44. Padome atzinīgi vērtē to, ka varētu panākt vienošanos par EEZ un Norvēģijas finanšu mehānismiem laikposmam no 2021. gada maija līdz 2028. gada aprīlim.
45. Padome norāda, ka EEZ līguma 19. pantā ir paredzēts, ka līgumslēdzējām pusēm būtu jāturpina centieni panākt lauksaimniecības produktu tirdzniecības pakāpenisku liberalizāciju un šajā nolūkā reizi divos gados būtu jāpārskata lauksaimniecības produktu tirdzniecības nosacījumi, lai izpētītu iespējamās koncesijas un turpmākus šķēršļu samazinājumus.

ANDORAS FIRSTISTE UN SANMARĪNO REPUBLIKA

46. Padome ņem vērā, ka sarunu vedēju līmenī 2023. gada 12. decembrī tika panākta vienošanās par asociācijas nolīgumu ar Andoru un Sanmarīno. Tiklīdz būs pabeigtas visas procedūras, Nolīgums nodrošinās Andoras un Sanmarīno dalību iekšējā tirgū. Tas izveidos satvaru nolūkā attīstīt un veicināt dialogu un sadarbību tādās kopīgu interešu jomās kā pētniecība un izstrāde, izglītība, sociālā politika, vide, patērētāju aizsardzība, kultūra vai reģionālā sadarbība. Padome uzskata, ka šis unikālais tālejošais nolīgums atvērs jaunu nodaļu ES un Andoras un Sanmarīno attiecībās, kurā ņemta vērā katras valsts specifika un tās īpašā situācija saskaņā ar deklarāciju attiecībā uz Līguma par Eiropas Savienību 8. pantu. Padomē patlaban notiek juridisko dokumentu padziļināta analīze ar mērķi savlaicīgi izskatīt, parakstīt un noslēgt Nolīgumu.
47. Padome pauž atzinību par Andoras un Sanmarīno administratīvo spēju stiprināšanu nolūkā nodrošināt ātru saskaņošanu ar ES *acquis*, kā arī stingru uzraudzību un izpildi saskaņā ar ES standartiem. Tā ir gatava piedāvāt administratīvu un tehnisku palīdzību šā mērķa sasniegšanai.
48. Padome atzinīgi vērtē Andoras un Sanmarīno īstenotos komunikācijas centienus saistībā ar asociācijas nolīgumu nolūkā informēt sabiedrību par sarunu iznākumu un apspriesties ar to. Padome ir gatava palīdzēt papildu komunikācijas centienos, lai iepazīstinātu iedzīvotājus un ieinteresētās personas ar asociācijas nolīguma priekšrocībām un pienākumiem. Padome mudina visas ieinteresētās personas turpināt sabiedrības informēšanu, lai palielinātu informētību par šā nolīguma savstarpēji izdevīgo rezultātu un panāktu nostāju lielāku konvergenci starptautiskās organizācijās.

49. Padome vēlreiz aicina Andoru pievienoties Starptautiskajai Darba organizācijai.
50. Ārpolitikas jomā Padome atzinīgi vērtē pastāvīgo sadarbību ar Andoru un Sanmarīno daudzpusējos forumos, jo īpaši ANO satvarā, tostarp, uzturot ciešus kontaktus un tai pievienojoties ES nostājām, deklarācijām un ierobežojošiem pasākumiem, un atzīst reakciju uz Krievijas agresijas karu pret Ukrainu. Padome atgādina par savu atbalstu sadarbības turpmākai pastiprināšanai, izveidojot satvaru divpusējiem politiskiem dialogiem par ārpolitiku ar katru valsti un strukturētu un sistemātisku procesu, kā šīs valstis pieskaņojas ES KĀDP jautājumos, jo īpaši, iekļaujot Andoru un Sanmarīno to valstu grupā, kuras tiek sistemātiski aicinātas oficiāli pievienoties ES vārdā sniegtajām Augstā pārstāvja KĀDP deklarācijām un ES ierobežojošajiem pasākumiem. Padome atzinīgi vērtē Andoras un Sanmarīno dalību Eiropas politiskās kopienas sanāksmēs 2023. gada jūnijā un oktobrī un atbalsta to turpmāko dalību šajās sanāksmēs.
51. Padome atzinīgi vērtē konstruktīvo, pārredzamo un atvērto sadarbību ar Andoru un Sanmarīno, kura vērsta uz to, lai nodrošinātu, ka tiek piemēroti starptautiskie labas nodokļu pārvaldības principi un visi ES Rīcības kodeksa attiecībā uz uzņēmējdarbības nodokļiem kritēriji. Padome arī atzinīgi vērtē centienus, ko Andora un Sanmarīno veic, lai savus nodokļu tiesību aktus un praksi pielāgotu ES un starptautiskajiem standartiem. Tā uzsver, ka ir vajadzīga pilnīga pieskaņošanās ES standartiem, lai izvairītos no nepilnību radīšanas vienotajā tirgū.
52. Padome atzīst izaicinājumus, ko rada gaidāmā IIS un *ETIAS* īstenošana attiecībā uz trešo valstu pilsoņiem, kuri dzīvo Andorā un Sanmarīno, un cer uz risinājumu šajā jautājumā.
53. Padome ar gandarījumu atzīmē, ka Eiropas Investīciju banka (EIB) un Andora 2022. gada decembrī parakstīja pamat nolīgumu, kas ļauj Andorai saņemt atbalstu projektiem dažādās nozarēs. Paredzams, ka sadarbībai ar EIB būs spēcīga ietekme sociālās, ekonomiskās un ģeogrāfiskās kohēzijas ziņā.

54. Padome arī atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas pozitīvo secinājumu par lēmuma par aizsardzības līmeņa pietiekamību attiecībā uz datu aizsardzību pārskatīšanu 2024. gada 15. janvārī, ļaujot turpināt datu brīvu plūsmu uz Andoru.
55. Padome arī uzskata, ka ir lietderīgi stiprināt sadarbību digitālās un zaļās pārkārtošanās jomā, jo tās ir kopīgas prioritātes ar Andoru un Sanmarīno.

MONAKO FIRSTISTE

56. Padome pieņem zināšanai 2023. gada 14. septembra lēmumu apturēt sarunas par asociācijas nolīgumu. Padome atzīst, ka nebija piemērotu nosacījumu sarunu sekmīgai pabeigšanai. Tomēr ES joprojām ir privileģēts Monako partneris, un Monako joprojām tiek aicināta pievienoties asociācijas nolīgumam ar Andoru un Sanmarīno.
57. Ārpolitikas jomā Padome atzinīgi vērtē pastāvīgo sadarbību ar Monako daudzpusējos forumos, jo īpaši ANO satvarā, tostarp, uzturot ciešus kontaktus un tām pievienojoties ES nostājām, deklarācijām un ierobežojošiem pasākumiem, un atzīst reakciju uz Krievijas agresijas karu pret Ukrainu. Padome atgādina par savu atbalstu sadarbības turpmākai pastiprināšanai, izveidojot satvaru divpusējiem politiskiem dialogiem par ārpolitiku ar Monako un strukturētu un sistemātisku procesu, kā tā pieskaņojas ES KĀDP jautājumos, jo īpaši, iekļaujot Monako to valstu grupā, kuras tiek sistemātiski aicinātas oficiāli pievienoties ES vārdā sniegtajām Augstā pārstāvja KĀDP deklarācijām un ES ierobežojošajiem pasākumiem. Padome atzinīgi vērtē Monako dalību Eiropas politiskās kopienas sanāksmēs 2023. gada jūnijā un oktobrī un atbalsta tās turpmāko dalību šajās sanāksmēs.
58. Padome atzinīgi vērtē Monako apņemību vides aizsardzības, kā arī cīņas pret klimata pārmaiņām jomā. Tā atzinīgi vērtē to, ka Monako *COP 28* ir pievienojusies ES vadītajam globālajam solījumam līdz 2030. gadam divkārtot ikgadējos energoefektivitātes uzlabojumus un trīskārtot atjaunīgo energoresursu izmantošanu. Padome pauž gandarījumu par to, ka Monako ir ratificējusi Atklātās jūras līgumu – “*BBNJ* nolīgumu”. Padome arī atzīst Monako iebildumus pret dziļjūras izraktenu ieguvī, kā atkārtoti uzsvērts Starptautiskās Jūras dziļu pārvaldes 28. sesijā 2023. gada jūlijā.

59. Padome atzinīgi vērtē norises Monako attiecībā uz ESAO/G20 iekļaujošo satvaru pret nodokļu bāzes samazināšanu un peļņas novirzīšanu (*BEPS IF*), konkrētāk, to, ka pienācīgi tiek īstenots minimālais standarts attiecībā uz pārskatu sniegšanu par katru valsti. Padome arī atgādina par Moneyval 2023. gada janvāra ziņojumu un ar bažām uzlūko 4. un 5. nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas direktīvas īstenošanu Monako. Tā turpinās cieši uzraudzīt, vai tiesiskā regulējuma attīstība Monako ir pietiekama, lai izpildītu Finanšu darījumu darba grupas (*FATF*) un ES prasības. Tā gaida FATF 2024. gada 23.–28. jūnija plenārsēdes secinājumus, kuros tiks izvērtēts Monako progress, kas panākts, lai padarītu stingrāku tās nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas / terorisma finansēšanas novēršanas (NILL/TFN) regulējumu, un attiecīgi tas, vai Monako būtu jāpievieno FATF pastiprinātās uzraudzības jurisdikciju sarakstam (t. i., “pelēkais saraksts”).
60. Padome vēlreiz aicina Monako pievienoties Starptautiskajai Darba organizācijai. Padome arī aicina Monako ratificēt un īstenot Starptautiskās Krimināltiesas Romas statūtus un Krimināltiesas Nolīgumu par privilēģijām un imunitāti.

FĒRU SALAS

47. Padome uzskata, ka Fēru Salu stratēģiskā atrašanās Atlantijas okeāna ziemeļos Fēru Salas padara par svarīgu ES partneri attiecībā uz vairākām ES politikām, tostarp ES Arktikas politiku. Padome novērtē esošo sadarbību ar Fēru Salām tādās jomās kā tirdzniecība, akvakultūra, pētniecība, inovācija un Arktikas un Atlantijas okeāna jautājumi pušu kompetences jomās.
48. Padome atzinīgi vērtē to, ka 2024. gada 14. martā tika parakstīts Saprašanās memorands par ciešāku sadarbību starp Eiropas Savienību un Fēru Salu valdību. Tā atzīmē galvenās prioritātes, kas uzskaitītas šajā saprašanās memorandā, jo īpaši koncentrēšanos uz zaļo un digitālo pārkārtošanos, klimata pārmaiņām un sadarbību zinātnes jomā. Padome arī atzīmē koncentrēšanos uz to, cik svarīgas ir līdzsvarotas tirdzniecības attiecības un ilgtspējīga zivsaimniecības pārvaldība.

49. Padome uzsver bažas par risku tādu svarīgu zivju krājumu kā makrele un Ziemeļatlantijas siļķe ilgspējai, ko rada augstu un pārmērīgu vienpusēju kvotu noteikšana, un pauž nožēlu par konstruktīvas sadarbības trūkumu ar Eiropas Savienību piekrastes valstu sarunās par šiem krājumiem. Padome aicina Fēru Salas pastiprināt sadarbību ar ES, izmantojot piekrastes valstu satvaru, lai nodrošinātu taisnīgus sadales mehānismus, kas atbalstīs kopīgo krājumu (makreles, Ziemeļatlantijas siļķes un putasu) ilgspējīgu saglabāšanu un pārvaldību Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļā.
50. Padome atzinīgi vērtē to, ka Fēru Salas ir nosodījušas Krievijas agresijas karu pret Ukrainu, kā arī Fēru Salu lēmumu pielāgoties ES ierobežojošajiem pasākumiem. Padome mudina Fēru Salas strādāt pie ierobežojošo pasākumu turpmākas īstenošanas, lai nodrošinātu pastāvīgu pievienošanos.
-